

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előzetes
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díjában egy
or közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vetetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. — kr
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSEG.
Beliczey-ut. 15. szám
hova a lap szerelmi kr-
sét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Kis városok jövője.

Mióta a magyar nemzet értelmiségének középosztálya, a polgárság öntudatosan halad azon az utón, mely a nemzeti vagyonosodás felé vezet, a vidéki kisvárosok jelentősége nemcsak nemzetgazdasági szempontból emelkedett kiváló fontosságra, hanem a művelt magyar iparososztály értelmiségének törekvése nemzeti szempontból is figyelemre méltó.

A magyar nemzet megizmosodásának egyik fő feltétele ma már kétségen kívül az, hogy képesek-e a vidéki kis városok érdekeiknek érvényt szerezni? A legtöbb vidéki kis város mintegy középpontja a hozzá természetesen csatlakozó vidék anyagi emelkedésének és szellemi műveltségének s így mindig csak attól függ az illető vidék felvirágzása is, hogy helyes irányban, helyes módon tudja-e valamely kis város ezen feladatát megoldani.

Daczára annak, hogy országunk még mindig földmívelő ország, iparunk is kezdi már helyét elfoglalni a művelt nemzetek nagy versenyében a mezőgazdaság nagy versenyében. A mezőgazdaság terményeinek feldolgozásában jelesül a malom és bőripar terén, mondhatnók, hogy első helyen állunk s ezzel már a külföldnek is számolnia kell. Mem csodálkozhatunk tehát, hogy a mezőgazdasági gépgyártás is oly fényes fejlődésnek indult, hogy a külföldi tőke is megtelepedett nálunk, melynek kamatai ugyan szépen ki is vándorolnak, a mi világos kárunkra.

Itt ott lendületnek indult néhány nagy ipar s azok, kik a nagyiparnak barátai, jól eső érzéssel tapasztalják ezt s nem igen haj-

landók beismerni, hogy a nagyiparnak árnyoldalai is vannak. Az utóbbi időben kifejlődött esztelen verseny meg épen nincs valami lelkiismeretes tekintettel a szerényebb anyagi erővel dolgozó kis iparra, mely pedig nem versenyezhet mással, mint szoliditásával és becsületességével.

Azt ma mindenki elismeri, hogy a kisipar kérdése égető napi kérdéssé lett s a mély belátású államférfiak, s gyakorlat nemzetgazdászok török a fejüket e kérdés helyes megoldásán. Hogy sikerül-e, a jövő titka még mindig. Én nem hiszem. Pedig nagyon fontos, és meggondolásra érdemes ez, mely becsületes munkával kereste meg eddig kenyerét s gyarapította a nemzeti vagyont, rövid idő múlva teljes pusztulásnak néz eléje.

Az én nézetem szerint a kisiparnak jobban meg van a maga jogosultsága, mint a nagyiparnak, mert a kisiparos becsületes munkája és szorgalma után nemcsak anyagi függetlenségét, hanem önállóságot is szerzett és épen ezért a szabadságszeretnek is alapját nagyobb arányban vetette meg.

A független és vagyonos osztály mint egy gerinczét képezte mindenkori az élő nemzetnek s ezt a középosztályt, ha pusztulni kezd, mindenáron meg kell menteni.

Első törekvésünk legyen tehát, hogy a középosztály anyagi boldogulásának útját ne vágjuk, hanem a társadalom intező férfainak oda kell hatniok, hogy bölcs előre látással a jövőbe tekintve, minden oly közügyet, mely a kisiparral összefüggésben van, a kisipar érdekében is kell elintézni.

De magának a kisiparnak sem szabad

tétlenül nézni a viszonyok alakulását; nem szabad arra várni, hogy az államhatalom jöjjön segítségére, hanem neki magának kell első sorban érdekeinek előmozdítására kilépni a küzdőtérre, mert a kisipar érdeke nálunk nagy és nemzeti fontos érdek, melynek előmozdítása hazafiúi és erkölcsi kötelesség.

Azt mondtam, hogy a kisiparnak magának kell első sorban magán segíteni s ezt csak úgy éri el, hogyha a viszonyok helyes felismerésével úgy találja meg a kibontakozást, hogy az csakugyan általános legyen és nagy időkre hasson ki.

A vidéki kis városoknak jövője függ attól, hogy képesek-e a falai közé szorult kisiparnak érdekét előmozdítani.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Augusztus hóban.

Jelen voltak: Melis György bíró elnökléte alatt: Benka Gyula, Tepliczki János, Kondacs Soma, Klenk József, Roszik Mihály, Dr. Reismann Adolf, Valkovszki Mihály, Csiszár János, Csapó Soma, Podani Pál, Valach János, Veles Tamás, Darabos György, Komár Mihály, Hajas István, Deutsch Arthur, Goljan Soma, Danes Béla.

Az ülés elnöki megnyitása után:

A község bírája bemutatja a községi tanács által egybe állított 1895-ik évre szóló községi közpénztári költség előirányzatot.

A községi közművelődési alappénztár 1894-és 1895-ik évre szóló költség előirányzatokat

T Á R S A .

ÉN TÉGED SZERETLEK . . .

*Én, téged szeretlek, míg te
Észre sem veszel.
Más után epedsz s enyém tán
Soha sem leszel.
Ú z e ü k egymást, mint az égen
Fönn a csillagok,
Am szerelmünk boldogsága
Föl sohasem ragyog.

Ha leszállt az éj a földre
És a messzi ég,
Mint a napnak véres álma,
Biborszímben ég,
Vagy ha itt van már a hajnal,
Mindig, egy aránt
Igy könyörgök, áldd meg Isten
Azt a kis leányt!*

Szigethy Vilmos.

Mariska meghódítása.

Önök el sem tudják képzelni, hogy mily sok fáradságomba került bájós Mariskám meghódítása. Nagyon ábrándos egy leány volt. Szerette a magányt, imádta a regényeket és kerülte a férfiakat.

Sőt azt hiszem, hogy gyűlölte őket, egynek kivételével, s ez az egyetlen — édes atyja volt s nem én, mint önök talán már jóakarón remélték.

Mariska azt mondta, s képzeljék csak, hirdette fönnen uton-utólen, hogy a férfiak mind önzők, haszonlesők, álnokok és ravaszak. Minden eszménység kihalt belőlük és csupán a leánybolondító gonoszság maradt meg bennök.

A szülők a fiatal leány összes furcsaságait a folytonos regényolvasásnak tulajdonították. A jámborok kétségbe voltak esve. Nem tudták, mitévők legyenek?

Elrejtették Mariska elől a könyveket, — hiába!

A leány csakhamar kerített magának máshonnan könyveket, s tovább olvasta a ravasz férfiakról irt történeteket.

Itt kezdődik az én szereplésem, az én hódító hadjáratom Mariska szíve ellen.

Mintha tegnap történt volna a dolog, olyan tisztán emlékszem minden legkisebb részletére.

Nyár elején volt. A meleg már szinte tikkasztott. A kisváros átaludta a napot leeresztett függönyök mögött s epedve várta a kellemes estét, a lágy fuvalmat és a fővárosból érkező vonatot hátha hoz vendégeket vagy leglább érdekes híreket az álmosító unalom elűzésére.

Én éppen műzámmal feglalkoztam, midőn minden szokásos kopogtatás nélkül valaki kicsapja az ajtómat sarkáig és gyors léptekkel felém közeledik. Föltekinték. Kissé mogorva arcczal néztem a fiatal leányra a váratlan zavartatás miatt.

Mariska volt.

Eddigelé csak futólag láttam néhány izben, de szemügyre soha sem vehettem, mert mindig sietve

ment az utcán, soha, sehol senkivel szóba nem állva.

Most kedvemre nézhettem a leányt. Szép és üde volt, mint az illatos márciusi ibolya. A szapora menéstől nagy melege volt. Vakító fehérségű arcán majd kicsattant a vér és a halmos keble láthatólag pihegett. Nagy kék szemében az egész csillagos ég ragyogott. Közép termetű, erős, derék leány volt, aranyszínű hajjal. Nem bájolt el szépségével, bár elismertem magamban, hogy nem köznapis szépség. Volt rajta valami eredeti, valami vonzó, valami érdekes.

Fölugrottam s támadó mozdulattal álltam meg közvetlen előtte.

Ha te úgy röppülsz be szobámba, mint valami bomba, miért ne fogadjalak én kartácsként?

Mariska azonban nem szepent meg egy csipet sem, csupán ennyit szolt libegéstől előjött hangon:

— Adjon kérem nekem egy könyvet kölesön. Baloghéknak már nincs több.

(Megjegyzendő, hogy eddig Mariskával egy szót se váltottam. Még csak be sem voltam neki mutatva.)

— Parancsoljon, — szoltam némi meglepetéssel, s jobb kezemmel a könyves szekrényre mutattam.

Pár perczig turkált a könyvek közt, aztán hirtelen felém fordult.

— Hát a regények hol vannak?

— Nincsenek.

— Akkor minek tartja azt a haszontalan limlomot?

Azzal, úgy a hogy jött, el is tűnt.

— Különös teremtese az istennek, — gondoltam magamban, s egész délután, egész este gondoltam rá. Sőt álmomban is vele foglalkoztam.

a vonatkozó leltárokkal együtt, jelentvén miszerint a költség előirányzatok alkatrészeikben a közgyűlést megelőző 15 napon át közszemlére kitétvén; az erről hirdményileg értesített lakosság részéről ellenre sem észrevétel, sem fellebbezés nem nyújtott be. Ezen felül a költség előirányzat nyomtatvány példányai a községi képviselők közt a maga idején kiosztott.

Ezen előterjesztés után az előirányzatok egyes tételei tüzetes birálat alá vétetvén.

Határozatott: I szór. Az 1895-ik évi községi pénztári költség előirányzat. A., bevételei: 17248 frt 18 kr. B., kiadásai 69285 frt 40¹/₂ krban, a hiány pedig 52037 forint 22¹/₂ krnyi összegben mindenben elfogadtatván jóvá hagyatnak, valamint a C. kirovási kulcs és D. leltár megerősítettnek.

II-szor. A községi közmivéldési alappénztár 1894-ik évi bevételei 364786 frt 30 krban. Kiadásai 351787 frt 63 krban.

III-szor. A közmivéldési alappénztár 1895-ik évi előirányzatának bevételei 19897 frt 90 krban. Kiadásai pedig 17456 frt 80 krban a bemutatott leltárral együtt megerősítetttek és jóváhagyattak. Minek folytán ezen költség előirányzatok egy-egy teljes példányban az összes mellékletekkel és leltárokkal együtt, az előirányzatok A. B. teste pedig mellékletek nélkül — valamint az 1895-ik évi a képviselő testületi közgyűlés f. évi 64-ik számú határozatával jogerőssé lett községi közmunka előirányzat két teljes példányban, jelen közgyűlési határozattal együtt illetékes felülvizsgálat végett Békés vármegye tek. számvevőségéhez beterjesztetni rendeltetnek. Miről járási tek. főszolgabíró ur jelentés tétel által értesítendő. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Klenk József és Tepliczki János képviselők küldettek ki.

Tanügy.

Beiratkozás az 1894—95-ik tanévre.

A főgymnasiumba 1894—95 évre belépni óhajtók iratkozhatnak szept. 1. 2. 3-án. A tanítás kezdődik

Egy hét mulva házuk előtt elhaladva, egyszerre kinyílt az ablak egy négyzete, s Mariska szöke feje jelent meg ott.

— Mit tart ön a férfiról? — kérdé odavetön.

— Istenek lennének, — ha a nők el nem rontanák.

— A férfiak soha sem lehetnek istenek, mivel közöttük a legjobb is csak — férfi.

— A férfiak szemében.

— A nőkben természetesen istenekké válnak.

— Mihelyt megszeretik.

Mariska élénken fölkaezagott.

— De hát lehetséges-e férfit szeretni?

— Kisérlel meg.

— Csak nem kegyeden?

— Hiába tenné, mert én nem szeretném ám viszont.

A leány elpirult, s egy perczig rajtam felejtette kerekre nyílt szemét, fürkészve, csodálkozóan.

— Nem is kívánám, mert akkor jaj volna önnek.

— Miért?

— Most már csak azért is szeretni fogom...

Engedje meg, hogy mindjárt el is kezdjem az udvarlást.

Mariska azzal felelt, hogy orrom előtt lecsapta az ablakszárnyat.

Ez a leány az ő különöz nézeteivel és furcsa viselkedésével kezdett nekem tetszeni.

Hazamentem s egynehány napig azon törtem az eszemet, hogy miként közeledjem Mariskához? Bizonyos regényes színezettel kell, hogy bírjon a dolog, különben képes bosszút állani rajtam ama szavaim miatt, hogy nem is tudnám viszonz szeretni.

Végre kieszeltem egy fényes sikerrel kecsegtető tervet, a helyszínén végzett alapos szemle után.

Egy este belopóztam Mariska házuk kapuján s lassan, óvatosan másztam föl az udvaron levő hatalmas

szeptember 4-én. Ezt előzőleg a múlt tanévi vizsgálatról elmaradni kénytelen nyilvános és magán tanulók utólagos vizsgálata az I—IV. osztályból augusztus 30-án az V—VIII. osztályból 31-én reggel 8-tól a megfelelő termekben lesz tartva.

Beiratkozáskor a szülők vagy gyámok jelenléte kívánatos, a föl vétel kellekei születési okirat, himlőtőlasi esetleg újra oltási bizonyítvány.

Az I. osztályba lépő ezek mellett a népiskola IV. osztályáról elfogadható bizonyítványt fölmutatni tartozván, sem 9 évesnél fiatalabb sem 12-nél idősebb nem lehet. Gyenge jegyű bizonyítványt mutatók díjtalan fölvetélt vizsgát tesznek s ennek eredménye határoz a föl vétel felett. Felső osztályba lépő rendes évről bizonyítvánnyal mutatja be magát.

A főgymnasiumba belépni óhajtók fizetni tartoznak: Az előző iratokozók fölvetélt díj ezimén 1 frtot. Kivétel nélkül minden tanuló az év kezdetén lefizeti az orvoslási díjat (1 frt.) a tanár nyugdíjra eső illetéket (50 kr.) a tanszerpénzt (1 frt 50 kr.) a torna rajz és fürdő díjat (I—IV. 5 frt. V—VIII. 3 frt) s a tanítási díjat, vagy legalább ez utóbbi tételnek félévi részletét.

A tanítási díj pedig helyben lakó keresztényekre 10 frt. esperességbeli ág. evangélikusokra 14 frt, az esperesség kötelekén kívül álló keresztényekre 18 frt. Az izraeliták a beírás, orvoslási és nyugdíj illeték kivételével a többi díjak kétszeresét fizetik vagyis torna, rajz, fürdő-díjban 10, illetve 6 frtot, tanszerpénz címén 2 frt 50 krt s tanítási díjban 36 frtot.

Az alumneumban (déli étkezés) fölvetélti óhajtók, ha nem esperességbeliek fizetnek tíz óra 50 frtot mely összeg félévi részletben is törleszhető. Esperességbeliek kik szegénységüket közokirattal bizonyítják fizetnek 10 óra 30 frtot. Ugyanezen csoportba más esperességek s kerületek szegénysorsu családjainak tanuló gyermeke is fölvehetők hasonló fölvetélt mellett. A gör. keletiek és izraeliták hasonló kedvezményre nem bírnak kilátással azon oknál fogva, hogy ők főgymnasiumunk fentartásának évi terhében részt nem vettek s vesznek soha. A konviktusra (esti étkező) járók 10 óra 34 frtot fizetnek.

Beiratkozás a polgári leányiskolában.

A tanítás 1894—95-ik tanévben szeptember hó 3-án voszi kezdetét; a névndékek felvétele szept. 1 és 2-án történik a leányiskola helyiségében d. e. 10—12-ig.

Azon névndékek, kik intézetünk valamelyik osztályába [az első elemi osztályt kivéve] belépnek s az előző tanévről rendes bizonyítványt nem mutathatnak föl, fölvetélt vizsgálatot tartoznak teljesíteni.

Azon t. szülők kik leánygyermeküket az intézetbe fölhozzák, ezáltal a társulat évi rendes tagjaivá válnak, s az illető osztályok szerint megállapított tandíjat fizetik. E tandíjak a következők:

diófára, a melynek ágai csaknem benyultak a leány ablakán, mely ekkor nyitva volt.

Mikor nagykesőre kis szobájába tért. Mariska, hogy Álomra hajtja szép fejét, én nyakam koczkázataásával, váratlan hirtelenséggel ugrottam be szobájába.

A leányt kellemesen lepte meg nyaktörő ugrásom. Észvesztő mosolyal nézett rám.

— Honnan pottyant ön ide?

— A szerelem egéből.

— Talán erről a fáról? ... Nem is tudtam eddig hogy a diófának ilyen veszedelmes gyümölcse van.

— Gunyoljon csak. Hisz úgy is tudja, hogy szeretem.

— No megálljon. Hogy mer engem szeretni? Hát ki engedte azt meg önnek? ... Figyelmeztettem önt a multkor, ugy-e?, hogy csak azt morje tenni ...

Térdeljen a lábambhoz s esküdjék meg arra, hogy soha sem fog arról szólni senkinek.

— Csak a papának meg a mamának.

— Majd meg látná akkor.

S elfordította a fejét.

Ebben a pillanatban a másik szobából közeledő léptek kopogása hallatszott.

— A papa jön, — röppent el önkéntelenül a szó Mariska ajkáról.

Szó nélkül az ablak párkányára léptem.

— Ugorjon rögtön vissza arra az ágra, a honnan ide került. Ha megmarad a fán, szólhat a papának meg a mamának, de ha lebukik, soha se lássam többé.

Életem egész boldogsága ezen az ugráson mult. Szerencsésen megmaradtam a vastag ágon.

Igy hódítottam meg Mariskám szívét.

Minap azt mondta, hogy csak egy férfit tartott különbnek a többinél, (már mint engemet,) s abban is csalódott, mert az sem — regényhős.

Vörös Sándor.

az I. és II. elemi osztályokba lépők fizetnek havonként 2 frt 50 krt. a III. és IV. elemi osztályokba lépők fizetnek havonként 3 frt 50 kr. az I. és II. polgári osztályokba lépők fizetnek havonként 4 frt 50 kr. a III. és IV. polgári osztályokba lépők fizetnek havonként 5 frt

Beiratási díj: 1 frt Magántanulók díja: 25 frt. vizsga- és 5 frt tandíj. Azon növendékek, kik a polgári osztályok bevégezése után, mint kézimunka-tanfolyamot tanulók, az intézetbe bejárni óhajtanak, havonként 2 frt 50 kr. tandíjat fizetnek.

A kézikönyvek Szikes Antal Boliczey-utezai könyvkereskedésében kaphatók.

Ujdonságok.

— A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület ismét négy alapító tagot nyert, és pedig 20—20 frt alapítói tagdíjakkal beléptek: Gróf Bolza Géza né szül. Szenczey Ilona, Geiszt Gyuláné, Szenczey Geiszt Ilona és Szerb Györgyné. Valóban óhajtandó volna, hogy e szép és nemes példán a szarvasiak is buzdulnának egy kissé, és mentül tömegesebben lépnek be az egyesületbe mint alapítók.

— Mikolay Mihály kir. közjegyző Tátrafüredről ahol hosszabb időn át üdülni volt, vissza érkezett s a közjegyzői teendőket újra átvette.

— Mit löttek Békésmegyében? A hivatalos statisztika összeállítása szerint: a csabai járásban 38 öz, 1826 nyul, 621 fácán, 126 fogoly, 259 fürj, 8 szalonka, 16 vad kacsá, 9 róka, összesen 3686 vad, 696 ragadozó. Gyulai járásban 99 öz, 976 nyul, 1227 fácán, 33 fogoly, 258 fürj, 108 szalonka, 29 ragadozó, összesen 3398. Békési járásban 74 öz, 851 nyul, 342 fácán, 59 fogoly, 108 fürj, 31 erdei szalonka, 66 vadkacsá, 1415 ragadozó összesen 3682. Gyomai járásban 660 nyul, 28 fogoly, 5 fürj, 55 ragadozó. Szarvasi járásban 1067 nyul, 30 fácán, 171 fogoly, 565 fürj, 2 erdei szalonka, 47 vadkacsá, összesen 2213. Orosházi járásban 2105 nyul, 417 fácán, 200 fogoly, 200 fürj, 3 szalonka, 60 vadkacsá, összesen 4244. B. szeghalmi járásban 1164 nyul, 259 fácán, 73 fogoly, 436 fürj, 1 erdei szalonka, 220 vadkacsá, összesen 3804, Gyulavári határban 81 nyul, 44 fácán, 5 fogly, 38 erdei szalonka, összesen 179. A vadállomány összege 25058 és pedig 246 drb öz, 8729 nyul, 2950 fácán, 731 fogoly, 1890 fürj, 191 erdei szalonka, 29 sorszonka, 493 vadkacsá, 13 vadlud, 92 egyéb hasznos, 138 róka, 6 vadmacska, 1 borz, 88 sas, 777 sólyom, 7085 kis ragadozó, 2356 egyéb kártékony. Összesen pénzérték 15,157 frt 30 krajczár.

— Reiszig Ede belügyl. államtitkár. Ő felsége — Reiszig Ede volt békésvármegyei főispán, kereskedelmi miniszteriumi államtitkár, eddig viselt állásától való egyidejű felmentése mellett belügyminiszteri államtitkárrá nevezte ki. Reiszig hivatalát a belügyminiszteriumban már elfoglalta.

— Postahivatalt kap legközelebb P. Földvár, mely Szen-Tornán kívül immár az egyedüli békésvármegyei község, amelynek saját postája eddigéle nem volt. Ily irányu elhatározásról a nagyváradi kir. postaigazgatóság értesíti a vármegye közigazgatási bizottságát.

— Milyen lesz a tél? A kik az ezévi tavaszutét és a nyarat megfigyelték, rendes telet alig fognak várni. Semmi sem mutat annyira igen szigoru tél bekövetkezésére, mint az uralkodó szelek iránya. E szelek csekély félbeszakításokkal — hol északnyugatiak, hol északiak, hol északkeletiek voltak. Ha olykor délkeletről, vagy délről, vagy délnyugatról fujt a szél, az 24, néha 48, néha 56 órán túl nem tartott; azután nyugati, majd 5—8 óra elfolytával északnyugati, északi irányt vett. Ez volt oka, hogy még júliusban is a magas foku hő némelykor 12—14 Celsiusra szállt le. Továbbá — néhány napok kivételével — alig volt nyári felhőzet az égen; ott láthattuk júliusban is az őszi felhőket, melyek, ha összetömörültek és esett, az eső hideg volt s rendszeren alacsony hő foku széllel, mely a növényzetet fejlődésében akadályozta. Ezt nemcsak a szárazság okozta, de az északi delejes légáramlat is, mely legkevésbé sem használ a növényeknek, ellenkezőleg azokat fonnyasztja, senyvit. Minden arra mutat eddigéle, hogy az 1894/5-dik tél felettébb hideg, hozzá száraz is lesz, vagy legalább nagy részben az, s így nehezebben elviselhető az elmúlt télnél. Áll ez az ezeréves naptár adatai szerint is. Ezzel azonban nincs teljesen kizárva az ellenkező. Lehet, hogy a szeptemberi éjnapgyen idején tartós déli légáramlatok fognak bekövetkezni, s lesz őszi nyár, onyhe, hol esős, hol havas tél, hanem ez alig valószínű, mennyiben az előjelek a természetben mai napig erre semmiféle kilátást nem nyújtanak. Az u. n. kritikus napok mindéddig nem voltak kedvező jellegűek, holott pedig ezek jellegűtől — ha nem is minden, — de igen sok függ. X—Y.

— **Megjötték a színészek.** Pesti Ithász Lajos színtársulata f. hó 24-én társulataival megérkezett városunkba. Pesti társulata mint a névsorból látjuk igen jó erőkből áll, s a mellett Pesti gondoskodott arról is, hogy a szarvasi közönség a nemzeti és a népszínház újdonságait mind megláthassa. A társulat szombaton folyó hó 25-én a „Boszorkányvár“ operette újdonsággal kezdte meg előadásainak sorozatát. A darabról valamint a következő heti előadásokról jövő számunk színi rovatában fogunk megemlékezni.

— **A megkeresztelt szeladon.** Egyik közeli községben történt a következő mulatságos história. Az önkéntes tűzoltóságnak egyik jeles tagja, P. nevű fiatalember egy jó mulatás után úgy éjteltájban látogatást akart tenni egyik leány ismerősénél. Hogy történt, hogy nem, elég az hozzá, hogy éppen két vetélytársát találta ott, akik a leánynyal javába mulatoztak. Nosza ezeknek sem kellett egyéb, meg fogták az atyafit bezárták egy kulinába. Reggelre kelve aztán lehúzták róla a díszes egyenruhát s jól lelocsolva elbocsátották. A deliquens a kertek alatt lopózott hazafelé, de ott is meglátták Kérdezték tőle a járóelők: honnan jön ilyen lucskosan, talán csak nem akart öngyilkosságot követni el? — De hogy barátom! Feleli a koma jó képet vágva a dolghoz — sőt újjá szülöttem. Baptisztává lettem barátim, bementkeztem s most már egészen más embernek érzem magamat!

— **A munkaszünet megszégése.** A Pesti Hírnap tekintet nélkül a Szent Istvánnapi általános munkaszünetre, megjelent hétfőn is. A budapesti rendőrség megindította Légrády Károly a Pesti Hírnap főszerkesztője és kiadója ellen az eljárást és 200 forint pénzbírságra ítélte. Ezen hírrel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Szarvason is többen megszegték a Szent István napi munka szünetet és pedig a holt körösi hidépítési munkálatok hétfőn egész rendesen folytak, sőt mi több a csizmadia utcai városi ovodát is egész kényelmesen tatarozták a kőművesek. Nem tudjuk ugyan, hogy tett-e rendőrségtünk intézkedést ezen kihágási ügyekben, de mindenesetre elvárjuk, hogy togyen, mert nincs tudomásunk arról, hogy a munka szüneti rendelet megengedné Szarvas városnak a dolgoztatást akkor, midőn azt másoknak tiltja.

— **A hesseni légy elleni védekezést a vármegye alispánjához küldött megkeresésében a békéscsaba gazdasági egyesület is szorgalmazza.** Legsürgősebb teendő volna a hesseni légy károsította területek sürgős felszántása, amit a miniszter is elrendelt és aminek érdekében az alispán, a rendelkezésre álló módon meg is tette intézkedését, ami természetesen nem állhatott egyébből, mint hogy a járási főszolgabírákat, ezek pedig a községi előljárókat írásilag utasították, hogy a gazdasági felszántást a hesseni légy által inficiált területek sürgős ugarolására felszólítsák, amit az előjáróságok meg is tettek — akadémikus sikerrel; akadémikus sikerrel azért mert a rendeletnek nincsen büntető szankciója, másodsor pedig a példátlan szárazság a szántást a legjobb akarat mellett is nemcsak megnehezíti, hanem sok helyen lehetetlenné teszi mindaddig, míg a föld tisztességesen meg nem ázik.

— **A csabai földműves iskola ügyében a napokban ép oly fontos, mint érdekes rendelet jött le a földművelésügyi minisztertől, mely — elismerjük — alkalmas az évek óta vajdó kérdést, noha még mindig nagy akadályok tornyosulnak elé, a valószínűleg terelni. A miniszteri leirat a következő: „24390. sz. Békés vármegye közönségének Gyula. Elismerem kifejezése mellett örömmel üdvözlöm a vármegye közönségét a Békés-Csabára tervezett földműves iskola létesítése körül eddigig is kifejtett buzgalmaért és működéséért. Ámbár jobban szeretném, ha ezen iskola a mezőgazdasági művelésre alkalmasabb s a gazdálkodás menetére, eredményeire kedvezőbb fekvésű területen helyeztetnék el, mégis készséggel segítyezem a vármegye közönségét az általa kiválasztott, s az e végre megjelölt területen felállítandó földműves iskola fenntartásában, az által, hogy az iskolát államilag fizetett tanszemélyzettel ellássam azon év október havától kezdve, mely évben a vármegye közönsége az iskolát felépített, az épületeket lakható állapotba helyezi, illetőleg a gazdaság vitel céljaira alkalmassá teszi és legalább annyira berendezzi, hogy az első éves tanfolyam az illető év október havában megkezdhető lesz. Tekintettel arra, hogy a földműves iskolát a vármegye közönsége állítja fel és fenntartásáról is az gondoskodik, eltekintek a 65021—93. iteni sz. a. kelt leiratban a létesítésre nézve közölt feltételektől, mivel megvagyok győződve, hogy a vármegye közönsége a gazdasági művelésre kellően elkészített területen fogja felszerelni és berendezni a földműves iskolát, s annak gazdaságát — az ottani viszonyok követelménye szerint. Miután azonban az iskola vezetése a szakoktatás és kiképzés teendői állami tanszemélyzet kezeibe tételnek le, mivel továbbá a szakképzés iránya és módjaira**

nézve az állami földműves iskolák és a békés-csabai vármegyei iskola között bizonyos egyöntetűség létesítése már a csabai iskolában kiképzendő növendékek jövőjére való tekintettel is feltétlenül szükséges: az állami felügyeletet és vezetést magamnak kikötöm, s azt a vezetésem alatt álló miniszterium részére mindenkorra biztosítani kívánom. Ebből kifolyólag a békés-csabai földműves iskola szervezeti szabályait és tantervét a vármegye közönségével egyetértőleg magam fogom kidolgoztatni és ennek életbe léptetéséről az iskola teljes felszerelése után azonnal fogantatom. Kelt Budapesten, 1894. augusztus hó 10-én. F e s t e t i c s s. k.“

C S A R N O K.

„Egy kalandor életéből.“

Elbeszélés.

Irta: Gaál Károly.

Gyarmathy Ferencz megúvna már a falusi-élet egyhangúságát, egy napon összecsomagolva mindenét, felköltözött a fővárosba. A külvárosrészen egy élénk utcájában bérelt egy szerény kis szobát, melyet a meglehetősen terjedelemmel bíró háziasszony adott ki, kinek is földszint egy jó forgalmú vegyes kereskedése és ez által a környéken igen nagy ismeretsége is volt. Rendesen „Róza néni“nek szólították. A ház két emelet volt ugyan, de olyannyira szűk, hogy udvara igen kicsiny volt s egy-egy emelet csak két szobára volt osztva. Gyarmathy új otthona a második emeleten volt s utcára nyíló ablakából szép kilátás nyílt egy térre. Kivül még egy tanítónő lakott ez emeleten. ki a háziasszony elfogadható állítása szerint a háznak legrégebbi albérlője volt. Az új viszonyokkal előbb megismerkedve az első napot iratainak és értékes könyvtárának rendezésére szentelte.

Rövid írói pályafutásával már is sikereket ért el, feltűntetve műveivel a könyvpiacra. Most is egy öt felvonásos népdramája van bírálat alatt s egy vaskos kötetet kitevő költeményei sajtó alá van rendezve. Nagy ambíció élt benne, sokra akarta vinni, emelkedni szeretett volna, fel egészen odáig, a meddig a társadalmi pozíciók latorjáján csak el lehet jutni. Mint minden ambícióban, a Gyarmathyban is sok volt a hiúságból. Tudta, a siker határoz mindenben s ő a sikerrel akarta felköltöni a tehetségnek látszatát is. Az szokta mondani, nem az a jó hadvezér, a ki érti a taktikát, de az, a ki győz. S nem az a tehetséges ember, a kinek talentuma van, de a ki sikereket ér el.

— Gyarmathy is siker után vágyodott s bizonyos volt benne, hogy a közvélemény, mely csak a külső hatás után ítél, sikereit tehetségének fogja tulajdonítani. Munkáit nyolcz-kilencz novella egészítte ki, melyek rendszerint egy vagy több eljegyessel, vagy egy-két szerelmi tragédiával végződnek.

Barátai körében egyaránt jó író s jó ívő hírében állott. — Átlapozta legújabb dolgozatát, melyben életének viszontagságait foglalta össze s melyet „Egy kalandor életéből“ cím alatt szándékozott kiadni akkor ha ezen csakugyan kalandos életét lejártsza, még hátralévő napjait, egy csendes, édes otthonban töltheti el. A mű eddig húsz elbeszélésből állott s vajjon addig, míg célját, a nyugalmas életet eléri, hánnyal lesz még több? — Mielőtt a nap fáradalmait kipihenni, nyugodni tért volna, elenyelgett kedvencz kakadújával, ki egyetlen jó barátja volt s a „Fero“ névre hallgatott.

Az első héten lekötötte figyelmét a zsongó utcai élet végtelen változékonyasága. Pipával kezében néha órákig állt az ablakoknál s mintegy elmerülve nézte a hivatásának megfelelő törekvő nép járás-kelését s a tovarobogó kocsikat. Ezen harmóniába belevegyült a különféle utcai kereskedők és iparosok kiabálása. Majd távolabb egy kidölt bérkocsi lovat vesznek körül és annak egyetlen mozdulatára szétrébben a tömeg. A sarkon két részeg napszamos igyekszik egymást megtámasztani, a minék szintén sok bámulója akad, míg végre egy odavetődő rendőr pártfogásába veszi őket. Mindezen mulattató jelenetekről jegyzetet vett fel. A délutáni órákban ő maga is lement a zsbongó emberáradatba, keresve s találva typosokat, melyek esetleg egy novellájának avagy regényének hőseiként szerepelhessenek. Étkezni is legszívesebben a kisebb, füstös korcsmákba járt, melyik a legátalkodottabb törzsvendégtől, le egészen a felszóláló személyzetig bővelkedtek rezes-orrú tanulmány főkben.

— Ma azonban szerfelett unatkozott. Dél előtt esett az eső s a hideg őszi szél kopogva csapkodta az ablaktáblákhoz a kövér cseppeket. Délutánra az eső megszűnt ugyan, míg a szél annál nagyobb erővel

szikuldzott lent az utcákon; majd innen felkavardott a magasba, nagy sivitással keresztül törve magát a kifeszített távirósdronyok között.

Gyarmathy ma is megtartotta délutáni sétáját, azonban az utcára leérve, a rendes megszokott úttól eltérőleg, ma a dunapartra ment, — tanulmányozni a hangulatot.

A szép fekvésű, különben élénk korzó mintegy ki volt halva. A kövezet tarkállott a megsárgult s lehullt falevelektől, míg a fák diszkrétül teljesen megfosztva csupasz ágakkal meredeztek az ég felé. — A szél hideg volt, a mi Gyarmathyt kényszerítette arra, hogy felöltőjét jobban összehúzza magán. Lement a rakodópartra, hogy gyönyörködhesen az erősen hullámzó víz hömpölygésébe. Néhány pillanatra szelcsend lett s ekkor egy kinos, gyenge nyoszörgés üt meg fülét, a hang után menve, néhány lépésnyire, egy csinos kis kutyát látott feküdni a parton, — vizesen, teljesen kimerülve. A szegény állat nyakához piszkós zsinórral egy kő volt erősítve. Amint Gyarmathyt meglátta, felurott hogy elfusson, de néhány lépésnyire összeesett. Megszánta a dídörgő állatot, kit volt tulajdonosa ily gyalázatos módon akart megölni s haza vitte. Otthon néhány napi pihenés és gondos ápolás után megerősödött s Gyarmathy ezen állapotban egy hű alattvalóra talált. Miután a kutyának multja ismeretlen volt előtte, elnevezte fájának családnévéről — Pincs-nek. Pincs és Fero — a papagály, ki mindig szabadon járt a szobában, néhány nap alatt teljesen összeszoktak. Gyarmathy sokszor elgyönyörködött hossz-szas estéken, pipával kezében, a kályha barátságos melege mellett a két állat mókáin. Napközben pedig szorgalmasan dolgozgatott, gyűjtve adatokat az „Egy kalandor életéből“ című művéhez.

Szomszédnőjéről — a ház legrégebbi bérlőjéről, — nem tudott egyebet mint hogy: Felleghy Olga-nak hívják, a mit is az ajtóra szegezett névjegy árult el, továbbá, hogy szépen zongorázik és elragadó szépen tud énekelni. Mindezt azonban közömbösnek találta. Jobban érdeklődött a szomszédnő rendes napi vendégei iránt, kik külön-külön bizonyos időben meglátogatták, nagy hetykén lóbalva karjukon a „Musik“ blockot. Bizonyára a kisasszony tanítványai voltak. S így teltek a napok rendes egyöntetűségben.

* * *

Mindenszentekre az idő méltó volt e naphoz. Az égboltot szürke, nehéz felhők borították s a levegő telve volt egészségtelen párával. Hűvös őszi nap volt.

Mindez azonban nem akadályozta a közönséget abban a magasztos cselekedetében, hogy zarándokoljon a temetőbe, elhunyt szeretteinek sírjához, hogy azt megtisztítsa a gáztól, felfrissítse, megkoszorúzza s ez, által lerója irántuk a kegyelet adóját.

Gyarmathy is kiment a temetőbe, nem azért, mintha ő néki is fektűt volna künn kedves halottja — az ő feledhetetlenjei másutt nyugosznak — de hogy szemlélhesse a szeretetnek ezen általános nyilvánulását. Pincs már hozzászokott az otthon maradásához. Kezdetben bár fájt neki, hogy megmentőjét nem kísérheti mindenhová, de most, hogy Feroval összeszekott mégis nyugodtabban — talán szívesen — maradt otthon.

A város rendkívül élénk volt minden részében, de leginkább a temető felé vezető főbb utakon, csak úgy kömpölygött a nagy emberáradat, minden oldalról lökdösve egymást. Az utak mindkét oldalán, egész sorfala volt az árubódéknak és sátraknak telve, természetes és művirág koszorúkkal, színes gyertyáscsúszkával, sirlámpákkal, stearin poharakkal, egyszerű sirdíszítő czikkével, továbbá a mézeskalácsosok különféle alakba mintázott edességeivel, melylyekkel a szülők kedveskedtek, magukkal hozott gyermekeiknek. Az árusítók versengő hangos kínálgatása, a vásárolni akarók kérdezősködése, a felvonuló csoportok hangos társalgása, egy érthetetlen morájú változott: És a láthatár végén, hol a mozgó tömeg mintegy egybeömlel látszik, nehéz, sárgásbarna felhő gomolyodik az ég felé. Ez a temetőben már égő gyertyák és lámpák millióinak felcsapó füstje.

A temető közelében lévő vendéglők, túltömve gyászoló közönséggel, a mi egy realiztikus regény kitűnő háttérül szolgálhatna.

Végre nagy tolongás közepette bejutott a sírkertbe. Figyelmét kezdetben, a közönségnek, a sírok díszítésére vonatkozó vélemény nyilvánítása kötötte le, azonban érdeklődött, az egyes síroknál lévő mozzanatok iránt is.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

S Z I K E S A N T A L.

SCHLICK-féle

vasöntöde gépgyár rész-
vénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák Városi iroda és raktár Fiók raktár
IV. ker. külső váci-út. 29—35 Podmanicki utca 14. Kerepesi-út 77. szám

Gőz- és jágánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egyetemes
acél ekék, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egy-
vasu ekék, talajmivelő eszközök valamint
Schlick féle szab. Maladás, sorbavetőgépek
Takarmánykészítő gépek, darálók őrlőmalmok
és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti ame-
rikai kéveköttő és marokrakó arató- és fika-

száló gépek szállítható mezei vasutak stb
Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Hirdetmény.

Néhai özv. Belopotoczky Jánosné Kossuth
utca 99-ik számú háza szabadkézből eladó.

Esetleg Szent Mihály napjától kezdve haszenbérbe adó.

Értekezhetni.

Mikolay Pállal.

Eszenciákat.

rum, cognac, mindenne-
mű szeszes italok asztali
likőrök és különle-
gességek azonnal
elhibázhatatlan elké-
szítésére a legkitünőbb mi-
nőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tiszta
e s z e n c z i á t kellemes ízű boreczet és
közön éges eczetek gyártásához. Leírás és
használati utasítások ingyen mellékeltek

Kiváló eredményért kezeskedek.

Arlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák-különlegességek gyára.

Prága.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

482 vh. szám/1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102.

§-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járás-
bíróóság 1894. évi 2870 számú végzése következtében dr. Szemző
Gyula ügyvéd által képviselt Huszerl Lipót javára Jancsó András
és Krajcsi János ellen 170 frt s jár. erejéig fogatosított kielégítési
végrehajtás útján le s illetve felül foglalt és 1604 frtra becsült ter-
mények (buza, árpa, kukorica, zab, here) tehének, borjúk és egy
csikóból álló ingóságok a felülfoglaltatók követeléseik erejéig is nyil-
vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. jbiróságnak 2951/1894 számú
végzése fojtán 170 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi május hó 15
ik napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 69 frt 63 kban
bíróilag már megállapított költségek erejéig a décsi pusztán Krajcsi
János és Jancso András által gróf Csáky Albinnétől haszon bérelt
földön leendő eszközzésére 1894. évi szeptember hó 6-ik napjának
délelőtti 8 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t-cz 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett ígérőnek
a legtöbbetbecs áron alól is elfognak adadni.

Kelt Szarvason, 1894. évi aug. hó 20-ik napján.

HOLCSY ARNOLD, kir. jbirósági végrehajtó.

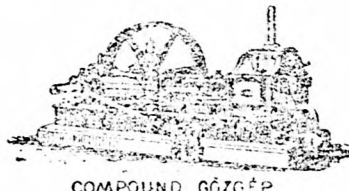
Hogy ki keres : egy 3 szobn, konyha, élés
kamra, pincze és mellék helyiségekből álló megfelelő jó lakást?
megmondja a kiadó hivatal.

MARSHALL-FÉLE GŐZMOZGÓNY

COMPOUND FEKVŐ
GŐZMOZGÓNY

COMPOUND GŐZGÉP

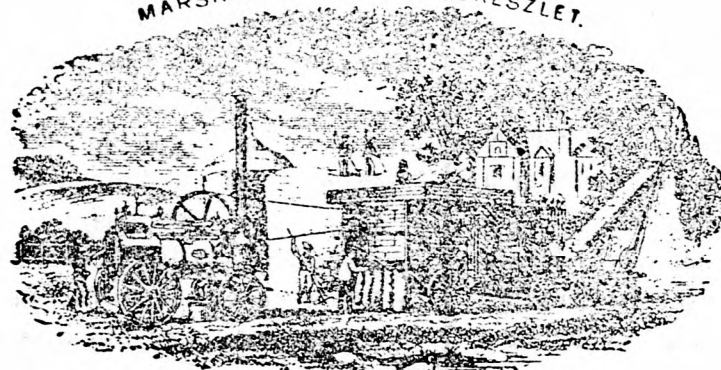
FEKVŐ GŐZGÉP

UTI MOZGÓNY

HARRISON MC GREGOR & CO
ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEK

MARSHALL-FÉLE GŐZCSÉPLŐKÉSZLET

SZÁLLÍTHATÓ MALMOK
teljes malom-bereendezés
minden rendszer szemnt

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR. MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kiváló gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.

Kiváló gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.